

Projekt „Hurá za sousedy“

Spolek TILIA v listopadu 2015 ukončil realizaci projektu s názvem „Hurá za sousedy“, na který jsme získali nadační příspěvek z programu Regionální fond rozvoje Poštovní spořitelny. Jednou z poslední aktivit našeho projektu byla sousedská olympiáda, která se uskutečnila na havelské posvícení, tedy 17. října. Akci zahájily děti z mateřské školky krásným vystoupením a potom se již mohlo soutěžit a hodovat. Na zahradě Hospody na Růžku nám hasiči postavili velký stan, ve kterém probíhaly jednotlivé disciplíny a výstava.

Soutěžní dvoučlenné týmy ve složení babička nebo dědeček a jedno vnuče. Disciplíny byly vybírané podle tradic a zvyků v jednotlivých ročních obdobích, jen jejich provedení bylo trošku netradiční. Soutěžící například přenášeli na čas trošku větší „velikonoční vejčička“ nebo museli absolvovat masopustní slalom v alkoholických brýlích (které simulují cca 1,8 promile), tříditi obilí nebo stavět draky. Mnoho z dětí si poprvé zkusilo, jak se dere peří nebo tluče máslo. Doprovodnou aktivitou byla soutěž o nejlepší posvícenský koláč a hlavní cenu této soutěže vyhrála Dana Prokšová z Petrkova. Návštěvníci si mohli pochutnat na skvělé posvícenské kachně a zazpívat si s harmonikou krásné lidovky. Škoda jen, že na večerní posezení se nás sešlo jen málo, ale minikapela z Polné byla skvělá.

V rámci projektu byla vytvořena elektronická publikace, ve které jsme chtěli popsat zvyky a tradice, jejich historii ale i jejich současné dodržování v Lípě a v okolních vesnicích. Vzhledem k tomu, že Vánoce nám již klepou na dveře, tak Vám představujeme popis vánočních zvyků a několik pranostik.

Vánoční zvyky

Magické kouzlo Vánoc je dotvářeno různými zvyky, zvyklostmi a pověrami. Přenášely se z generace na generaci a některé se dochovaly dodnes.

Všichni doma zdobíme vánoční stromeček. Ale i zdobení stromečků prošlo vývojem. Dříve se stromky krášlily ryze přírodními ozdobami, jako byla třeba drobná červená jablíčka, ořechy a šišky. Také se na ně zavěšovaly perníčky, křížaly a pečivo nejrůznějších tvarů a druhů. Kukuřičné šustí a sláma byly vděčný materiál pro výrobu různých figurek, hvězdiček a jiných ozdob.

Nový druh ozdob se objevil až koncem 19. století. Byly to výrobky českých sklářů – foukané skleněné baňky, ozdoby z korálků a lamely nastříhané z cínové folie. Pro naši

zemi jsou velmi typické čokoládové kolekce figurek. V jiných evropských zemích se čokoláda na vánoční stromek nezavěšuje.

Stromeček nám dnes krásně září díky elektrickému osvětlení, ale dříve lidé zapalovali na stromečku voskové a později parafinové svíčky.

Ryba, v naší zemi speciálně kapr, je nejdůležitější součástí Štědrovečerní hostiny. Na štědrovečerním stole se začala ryba objevovat až někdy v 19. století, do té doby byla považována za jídlo postní. Proč právě ryba patří k vánočním symbolům? Narození Ježíše se datuje na rozhraní dvou věků: právě končil věk Ryb a začínal věk Skopce. Ježíš byl zobrazován jako beránek nebo ryba.

Vánoční nadělování dárků má svůj prapůvod již v legendě o narození Ježíška. Všechn lid chtěl pomoci Svaté rodině, která se ocitla na cestě do Betléma v nesnázích. Ač chudí, spěchají pastýři k Betlému a nesou „beránka ze stáda svého“ nebo „dvě kozičky by zahřály tvé nožičky“. A kdo nic neměl, tak Jezulátku aspoň zazpíval.

V naší zemi věříme, že dárky nám nosí Ježíšek, v Americe zase naděluje Santa Claus a v Rusku mají Dědu Mráze.

Je krásné dárky dostávat, ale také bychom měli vědět, že ještě hezčí je někoho, kdo je nám blízký, obdarovat.

A na závěr několik pranostik:

- Lepší Vánoce třeskuté než tekuté.
- Když prosinec jiskří, po Vánocích, po Vánocích jiskří.
- Na Štědrý večer hvězdičky, ponesou vajíčka slepičky.
- Když Vánoce obilí stromy sněhem, tak je posype jaro květem.
- Svítí-li na den sv. Štěpána slunce, bude drahé ovoce.
- Když vítr o Vánocích věje, je v hojnost velká naděje.

Foto z akce podzimní akce

